

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Lihaveisekasvatuse majanduslik jätkusuutlikkus

12. oktoober 2023

Madis Pärtel

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Suur pilt

Lihaveisekasvatajate kasutuses on ~27% põllumajandusmaast, 60% püsirohumaast, 72% poollooduslikest kooslustest

Lihaveised on ligi 2100 isikul, sh 17% füüsilised isikud

3% lihaveistest on füüsiliste isikute nimel

97% lihaveistest on ettevõtjate ja organisatsioonide nimel,

... töötajad neist 659-l

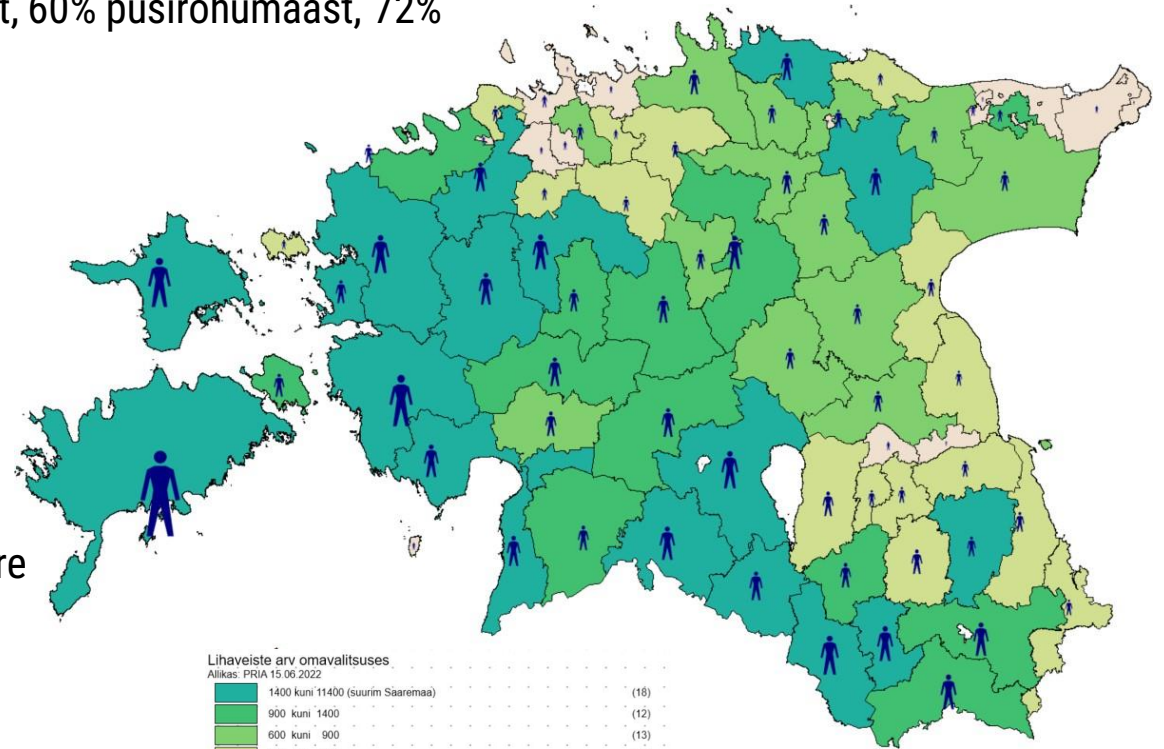
..... 1 töötajaga 324

~18% isikutest, kellel on lihaveised, ei taotle pindalatoetusi

~60% isikutest, kellel on lihaveised, kasvatavad ka põllukultuure

~22% saavad pindalatoetuseid vaid püsirohumaal kohtades

~33% on MAHE taotlejad, neil 53% lihaveistest

Lihaveiste arv omavalitsuses

Allikas: PRIA 15.06.2022

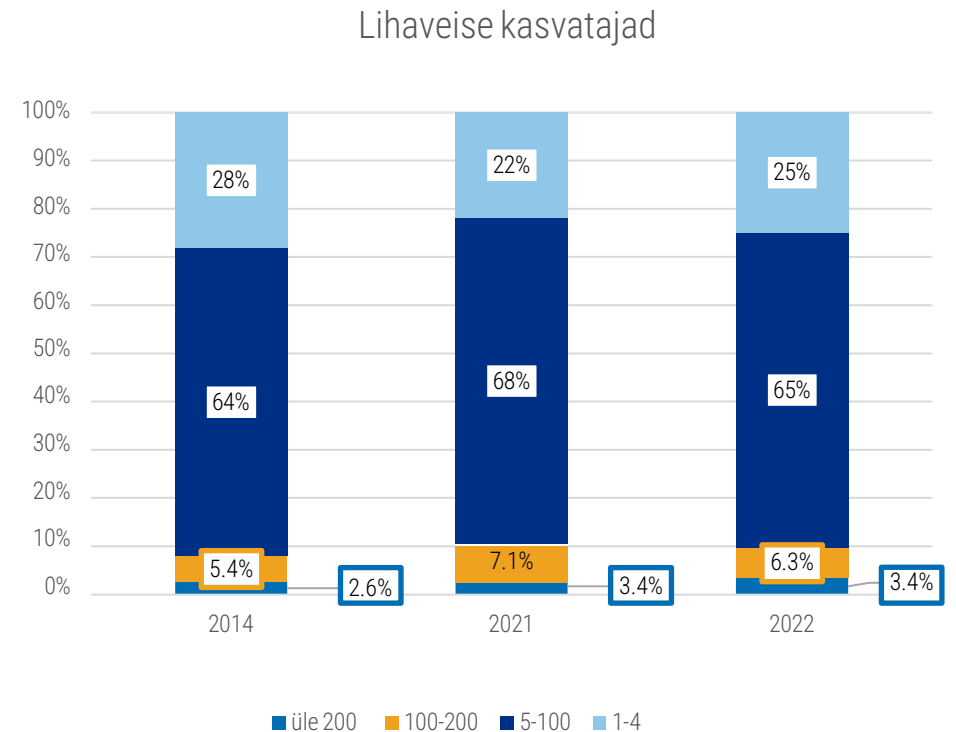
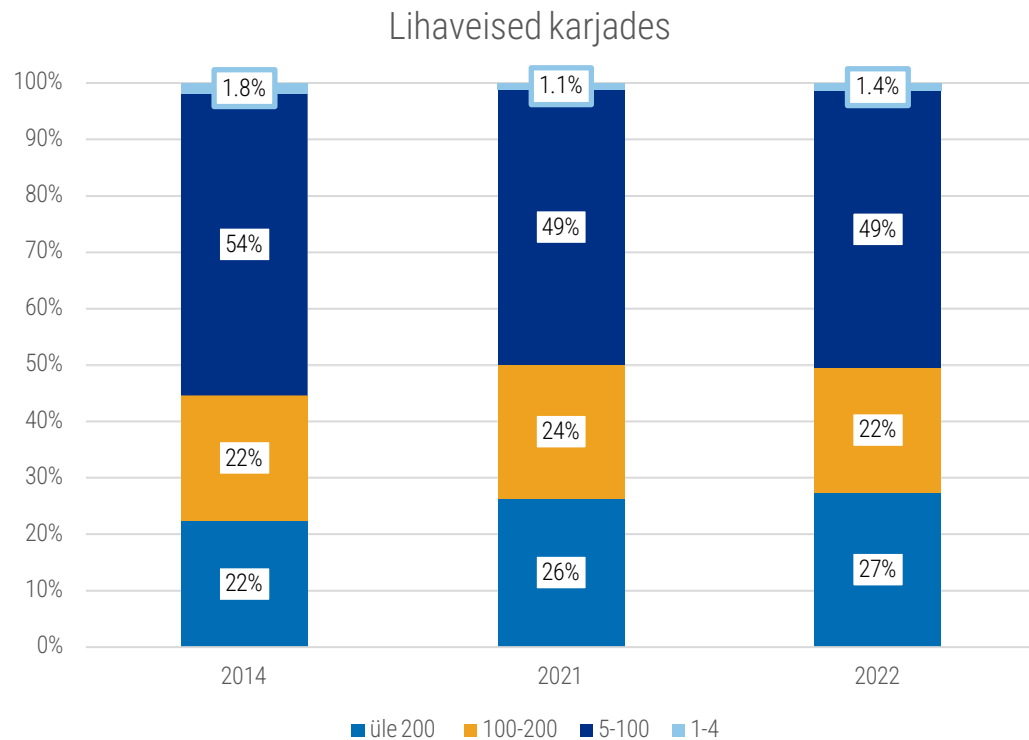
1400 kuni 11400 (suurim Saaremaa)	(18)
900 kuni 1400	(12)
600 kuni 900	(13)
200 kuni 600	(16)
1 to 200	(15)
ei ole registreeritud lihaveiseid (Loksa, Maardu, Sillamäe, Viljandi, Võru linn)	(5)

Lihaveisekasvatajate arv

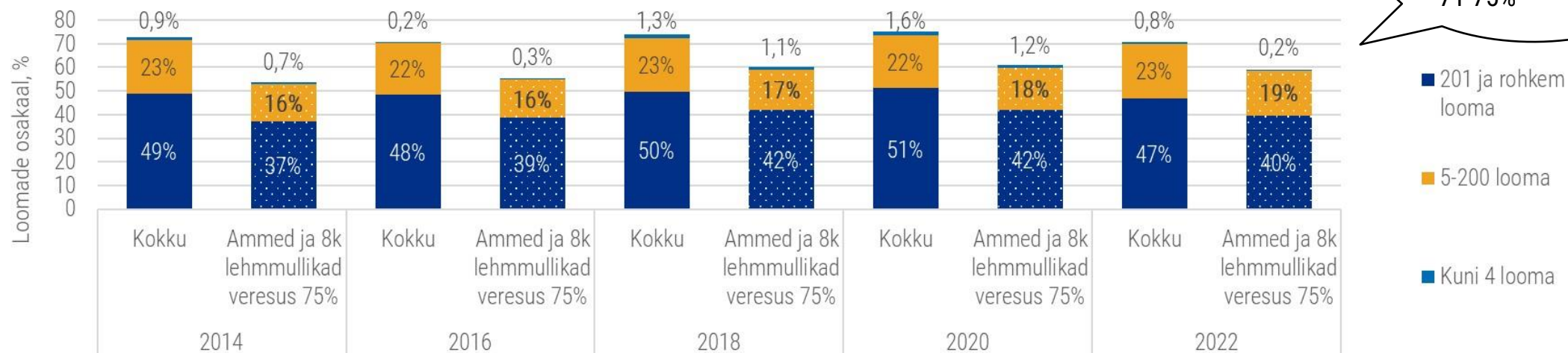
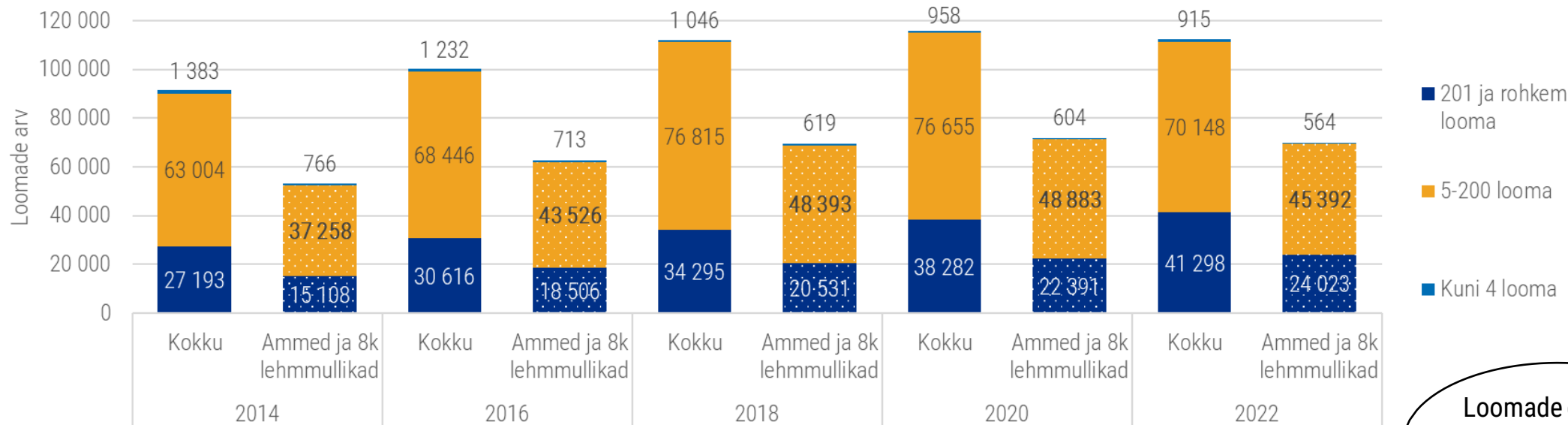
	>135>270 (Saaremaa 262)
	>27<135
	kuni 27

Lihaveisekasvatus– karjade struktuur

- Loomade arv on suurenenud enim üle 200 lihaveisega karjades
- 1-4 loomaga grupis on vähenenud kasvatajate ja loomade arv
- 20% lihaveistest on 2% karjades

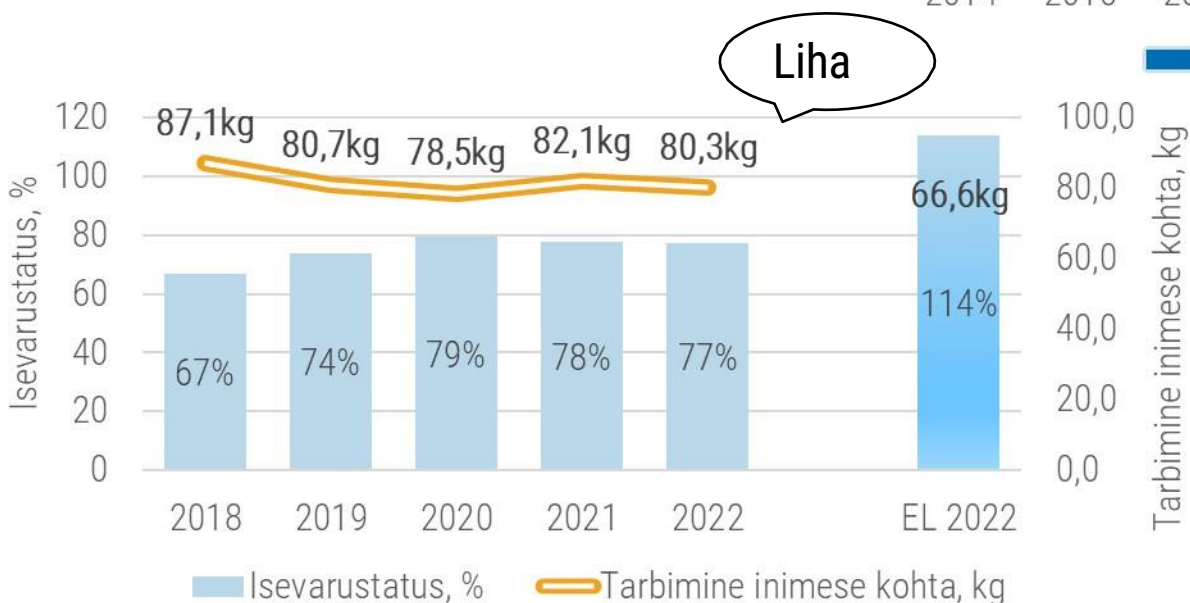
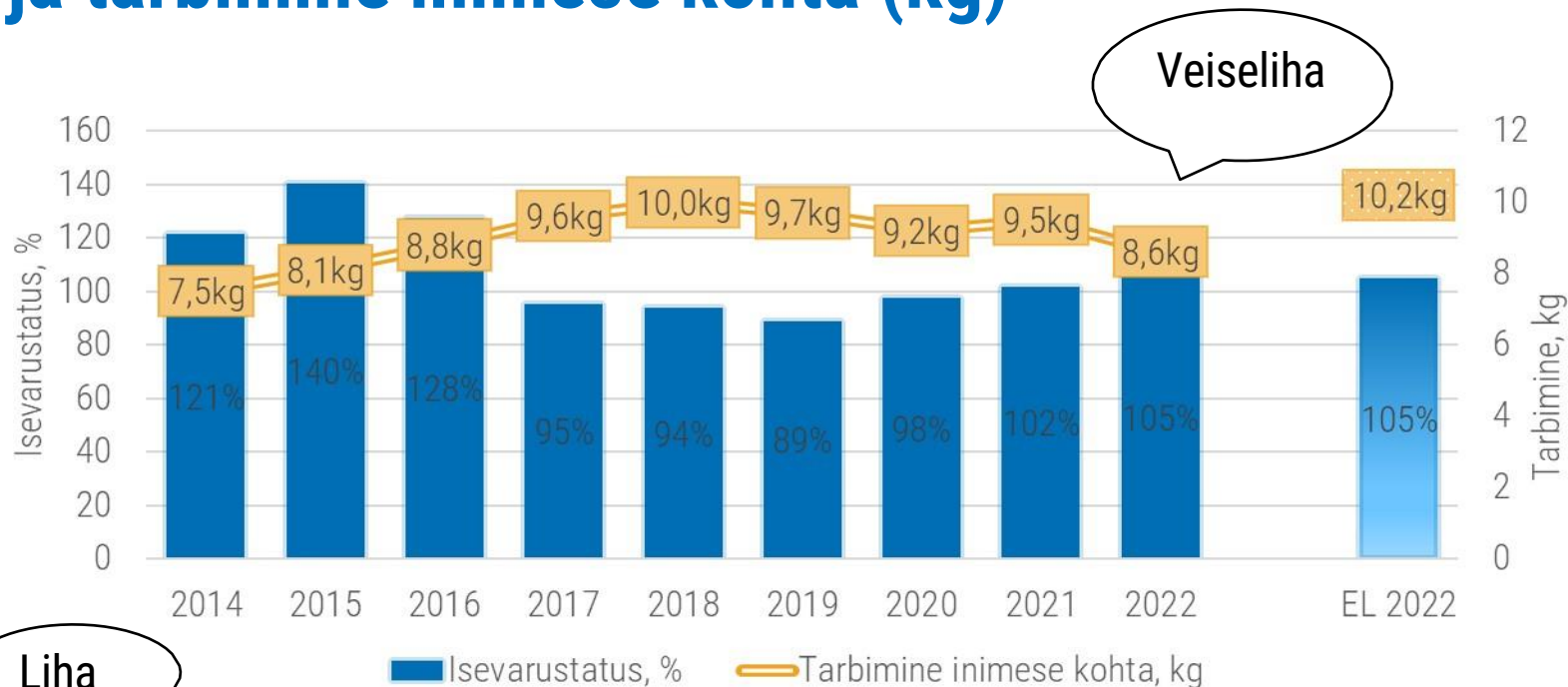
Lihaveise karjade struktuur ja osalemine jõudluskontrollis

Loomade osakaal jõudluskontrollis 71-75%

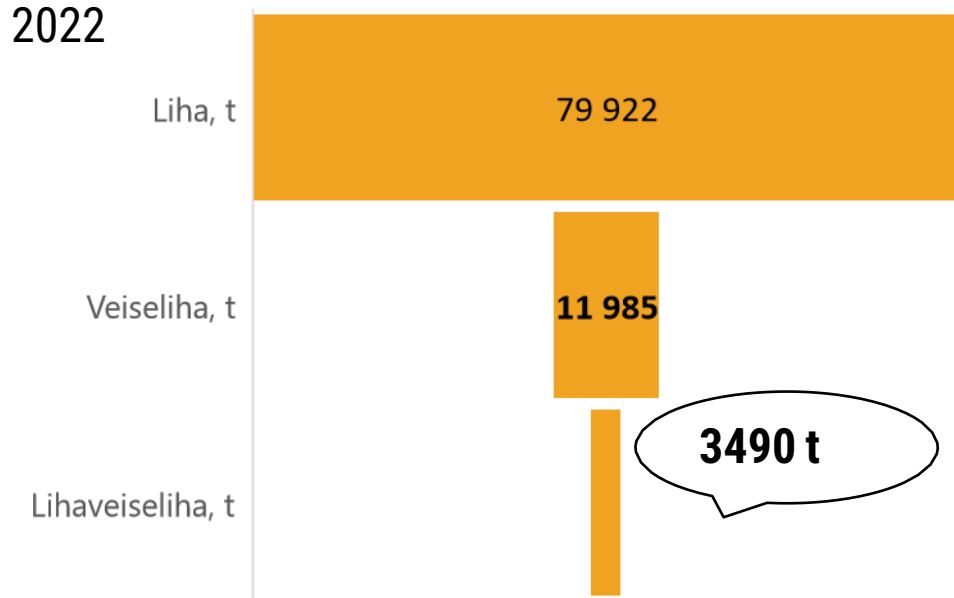
Liha isevarustus (%) ja tarbimine inimese kohta (kg)

- ✓ Viimasel kolmel aastal on **veiseliha** isevarustus Eestis **98-105%**
- ✓ Liha isevarustus on Eestis **77-79%**
- ✓ EL-s on liha isevarustus (sh veiseliha) üle 100%

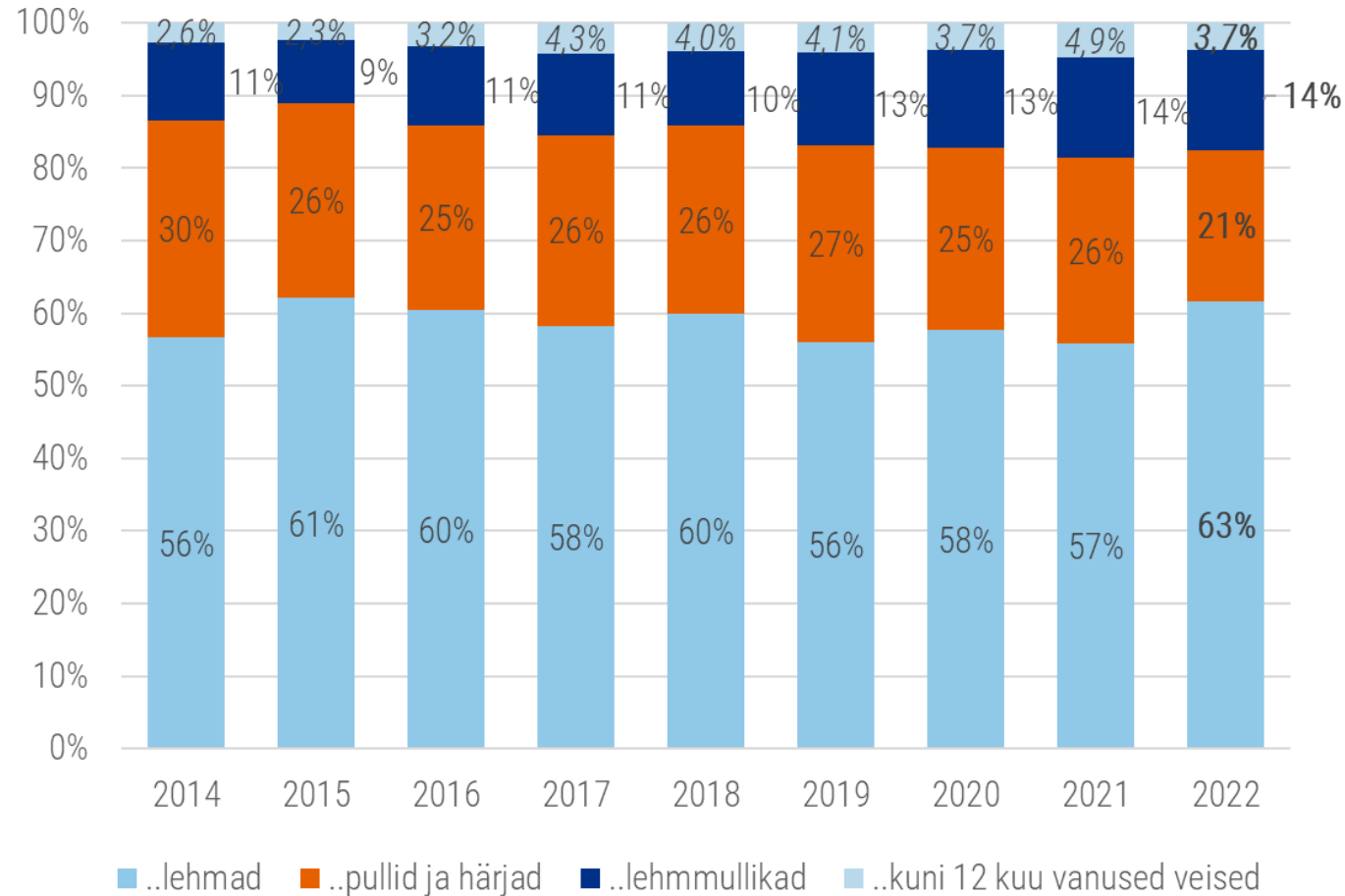

- ✓ Eestis süüakse liha 13 kg enam kui EL-s keskmiselt (sh **veiseliha 1,6 kg vähem**)
- ✓ **Veiseliha** moodustab **11%** liha kogutarbimisest (EL-is 15%)
- ✓ TAI soovib punast liha tarbida max 500g nädalas, s.o. 26 kg aastas

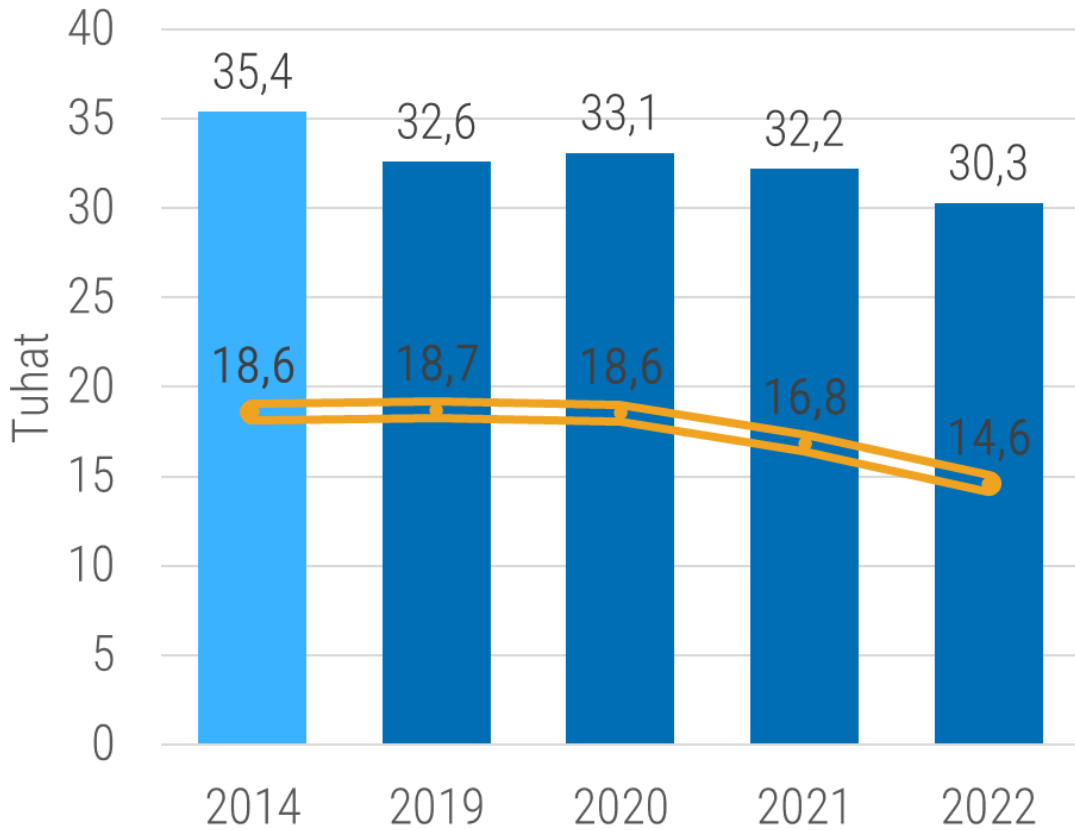
Veiseliha tootmine aastatel 2014-2022

- ✓ Viimasel kolmel aastal on veiseliha osakaal liha kogutoodangus 14-16% (2022= 14,4%)
- ✓ **Lihaveiseliha** osakaal veiseliha toodangus 29%
- ✓ Veiselihas on lehmaliha osakaal suurim (2022= 63%)

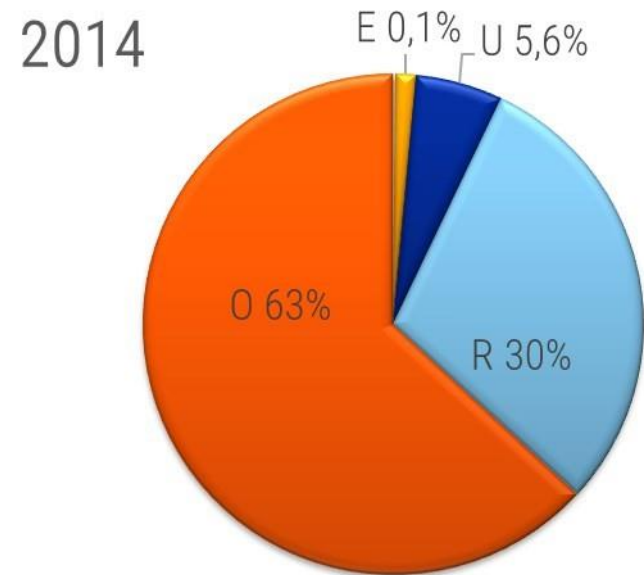
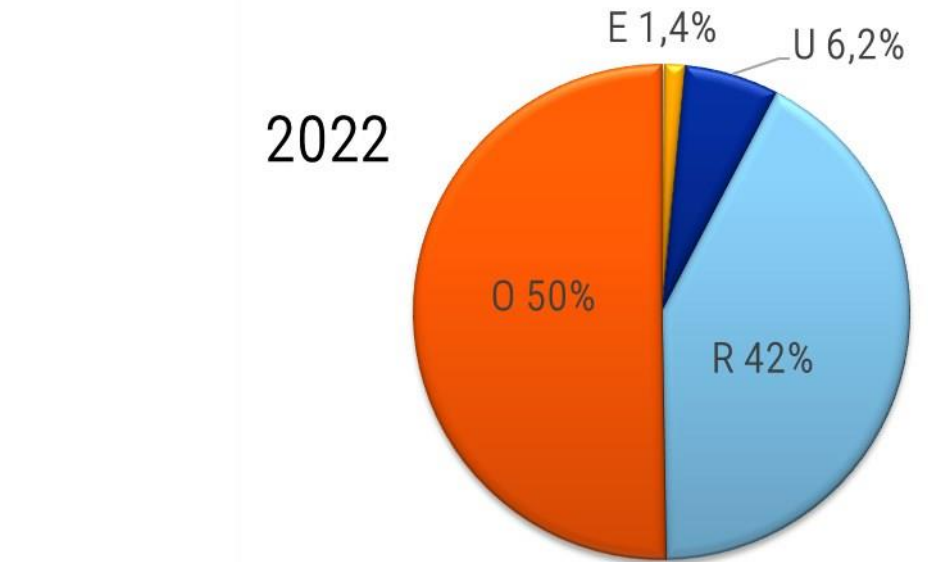

Kvaliteediklassidesse määratud veiserümbad

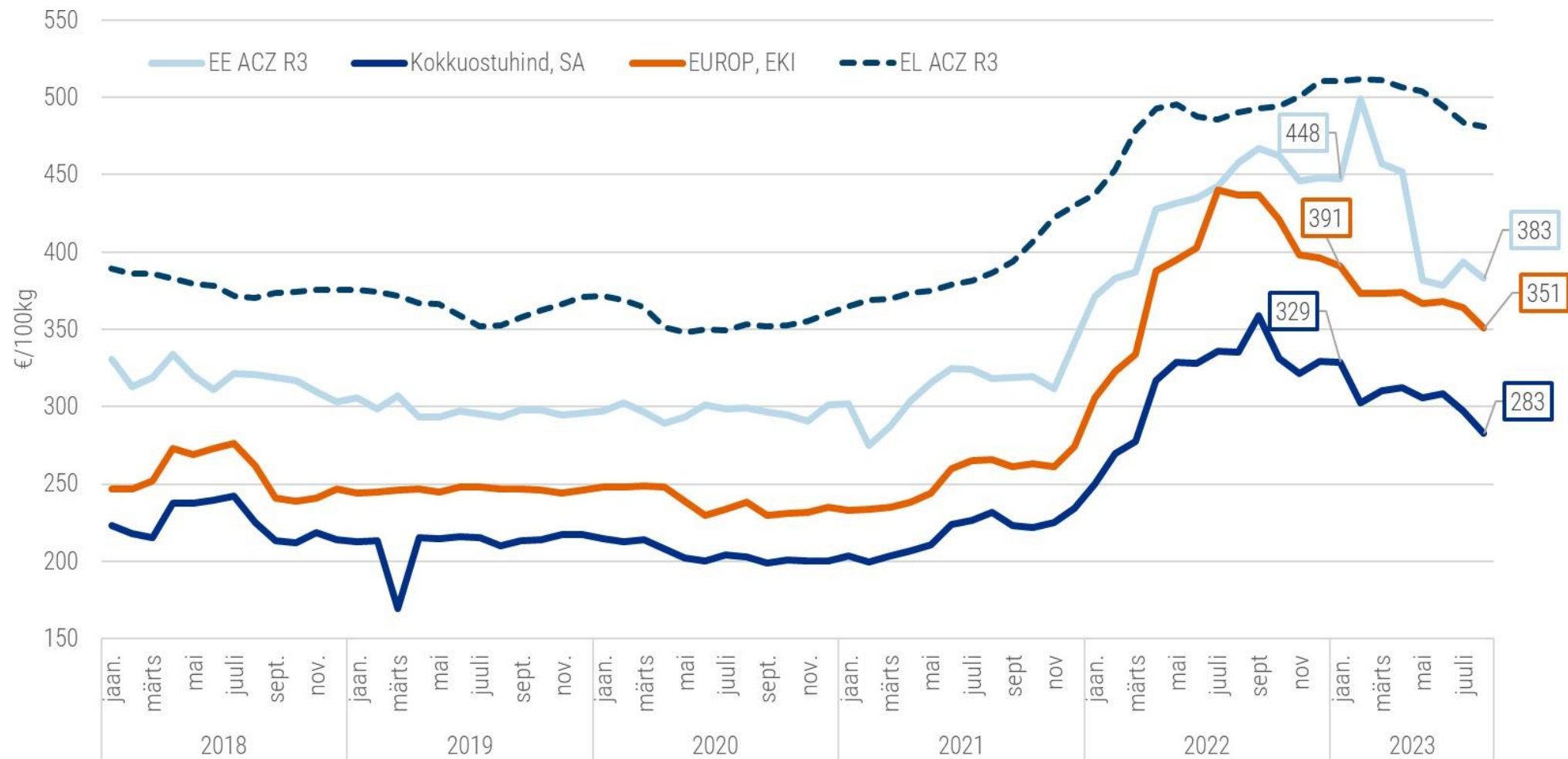
■ 8 kuud ja vanemad veised, tapetud

— Kvaliteediklassidesse määratud rümbad

Allikas:
lihakäitlemisettevõtte,
SA

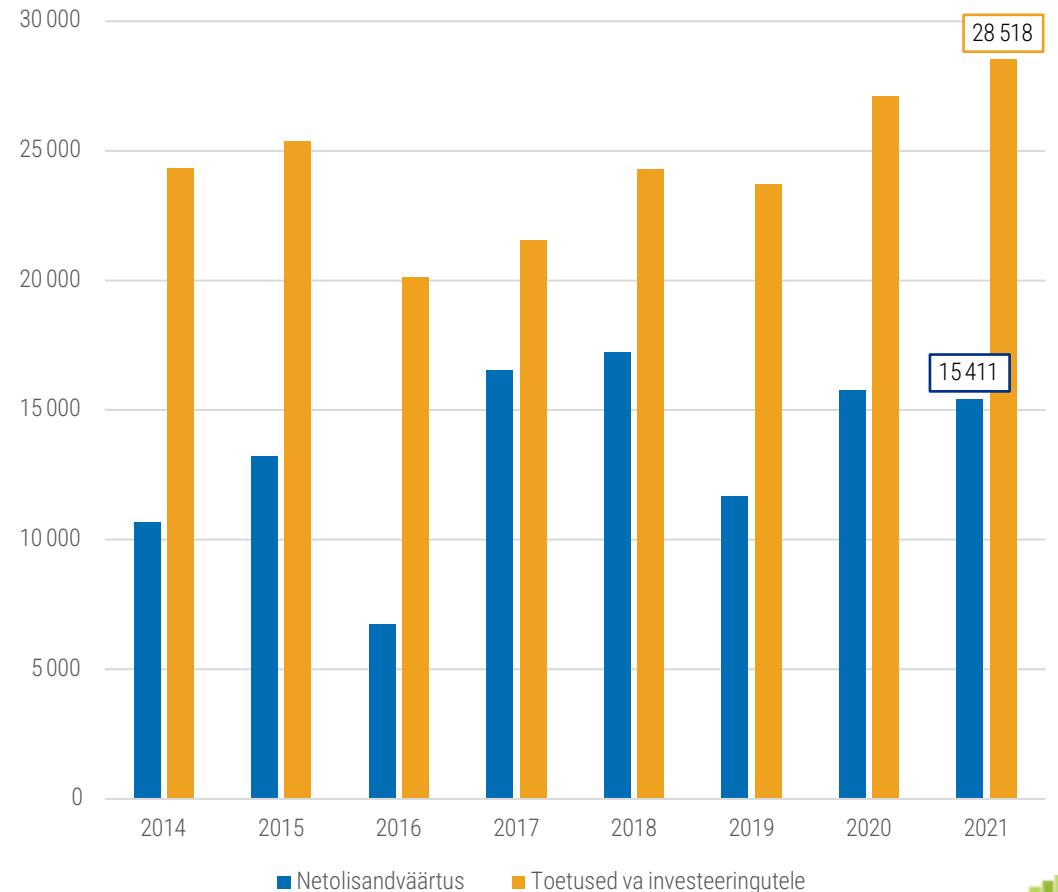
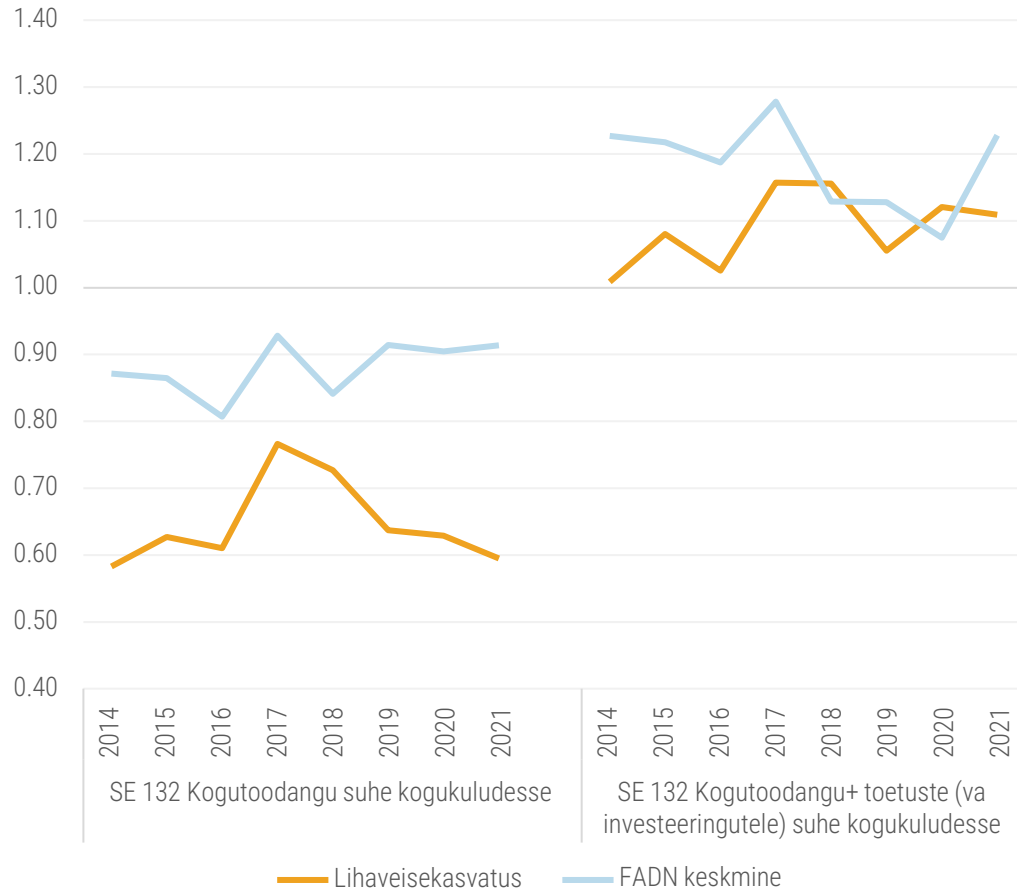
Veiserümpade hinnad aastatel 2018-2023

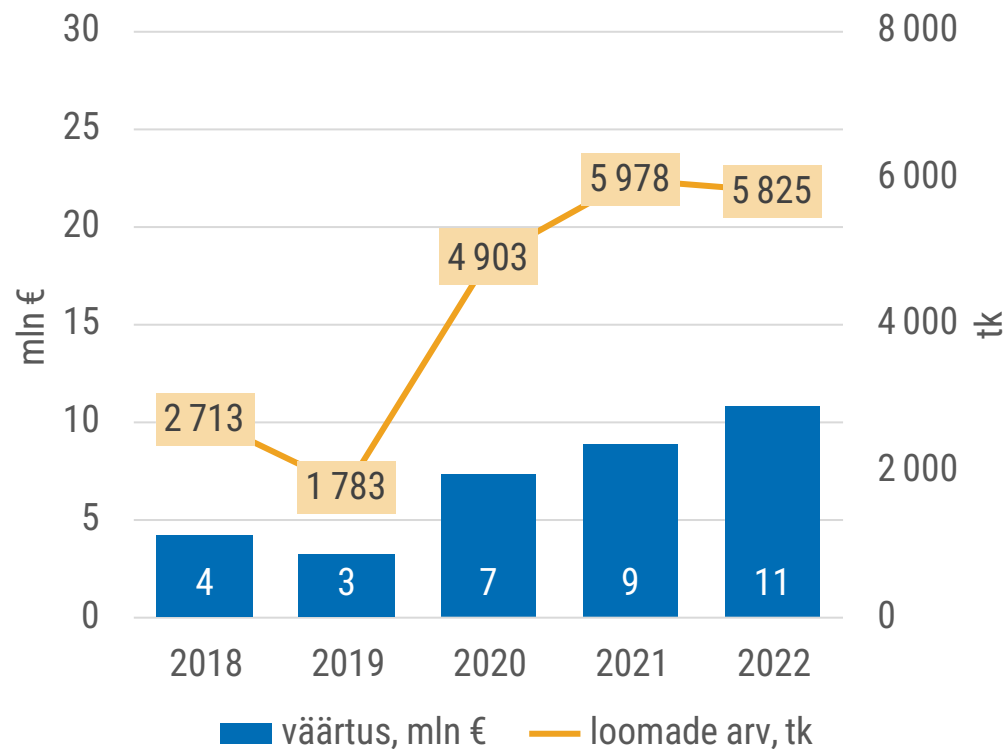
Lihaveisekasvatus – tulud ja kulud

Turult saadava tulu osatähtsust tuleb suurendada, et väheneks toetustest sõltuvus
Ettevõtte kogutoodangu väärtus peaks tagama töötasu ja vahetarbimise kulud

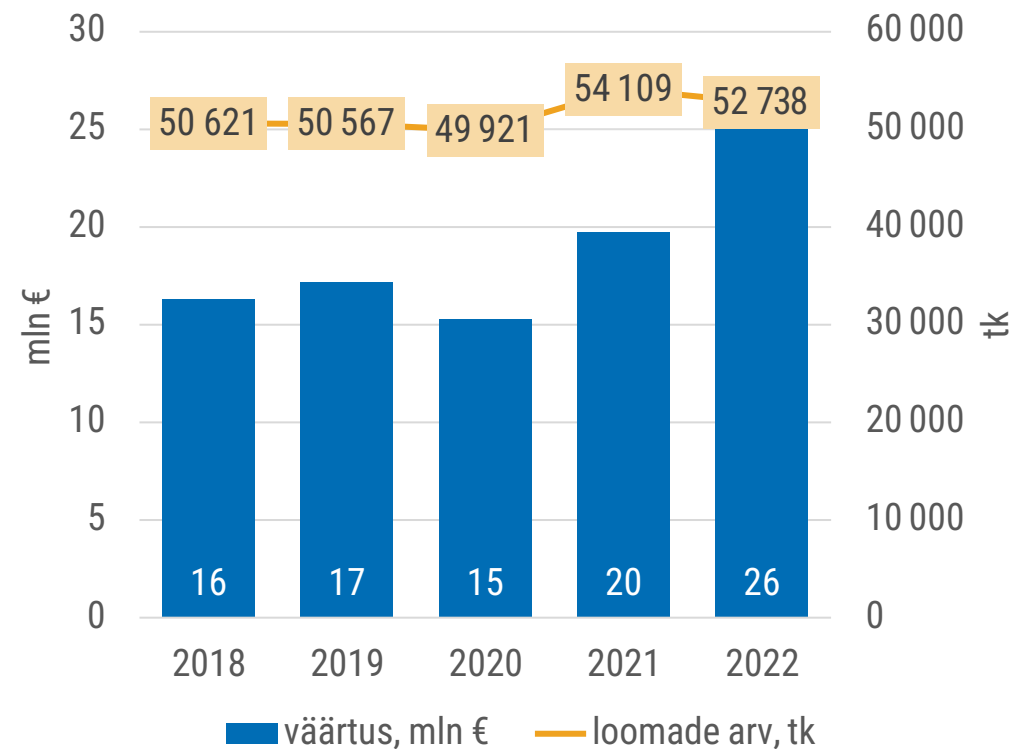

Eesti päritolu elusveiste eksport, 2018-2022

Tõupuhtad aretusveised

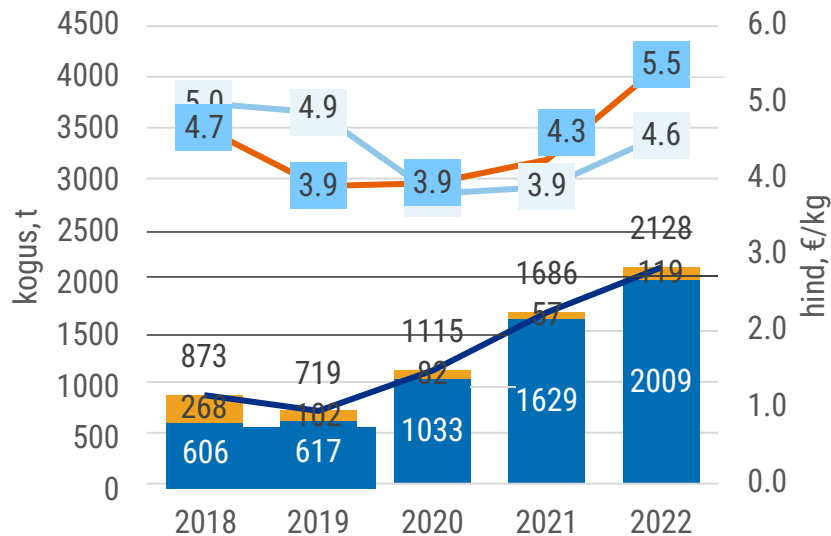
Elusveised (v.a tõupuhtad aretusveised)

Veiseliha eksport ja import 2018-2022

Eesti päritolu veiseliha eksport

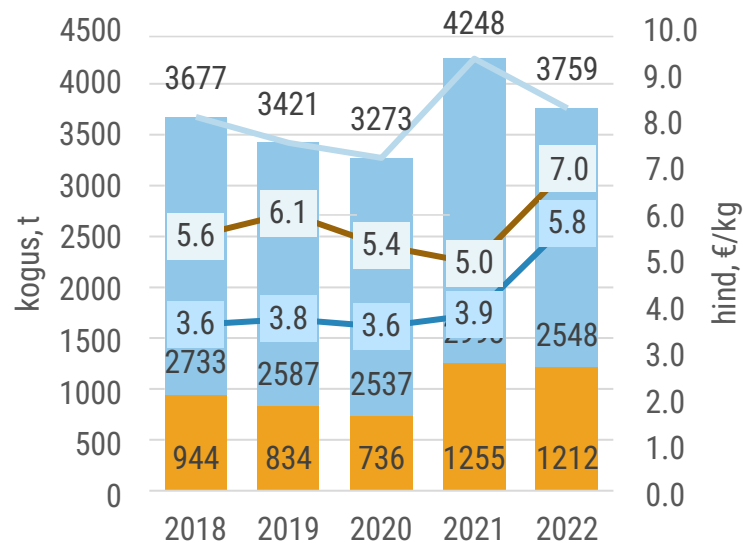
2018-2022

- Külmutatud veiseliha
- Värske või jahutatud veiseliha
- Kokku
- Värske või jahutatud veiseliha hind
- Külmutatud veiseliha hind

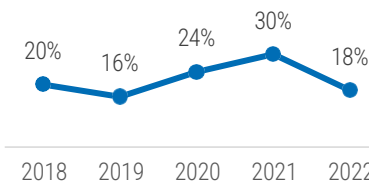
Veiseliha import

2018-2022

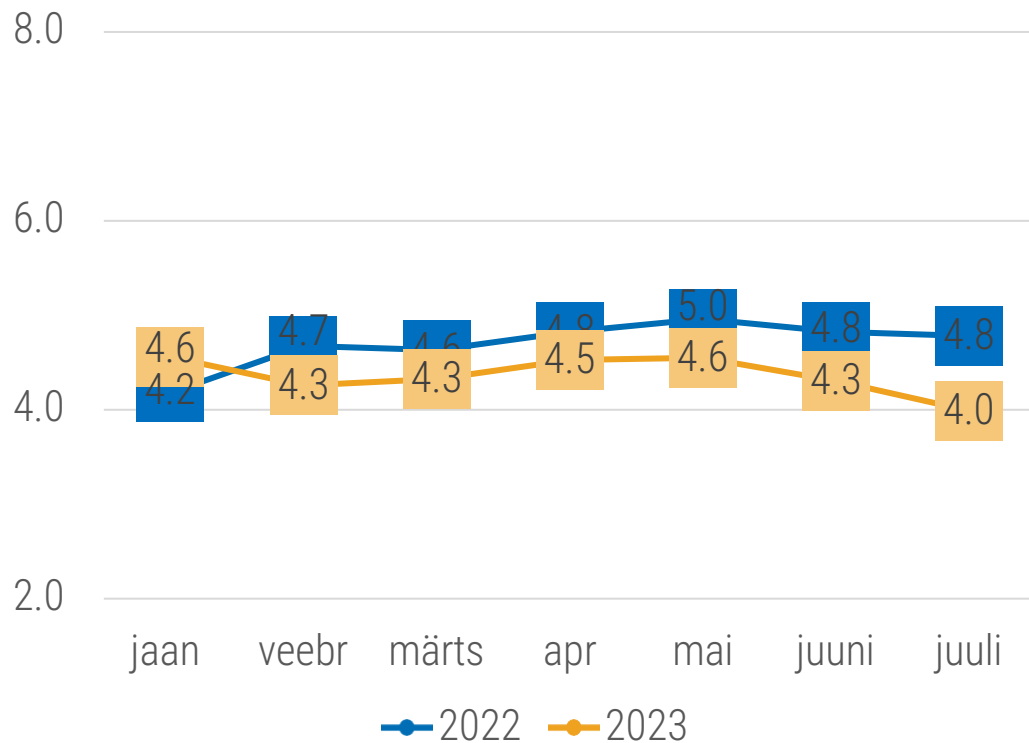
- Külmutatud veiseliha
- Värske või jahutatud veiseliha
- Kokku
- Värske või jahutatud veiseliha hind
- Külmutatud veiseliha hind

Hinnanguline reeksporti osa imporditud kogusest

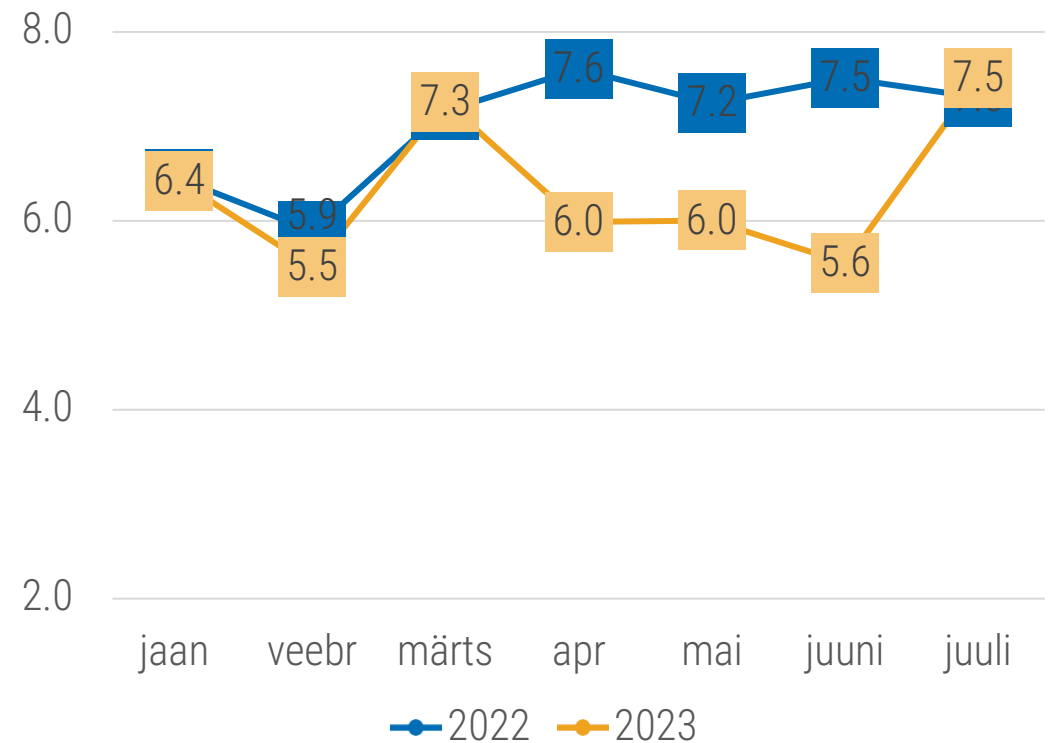

Värske või jahutatud veiseliha hind 2023. a esimesed 7 kuud

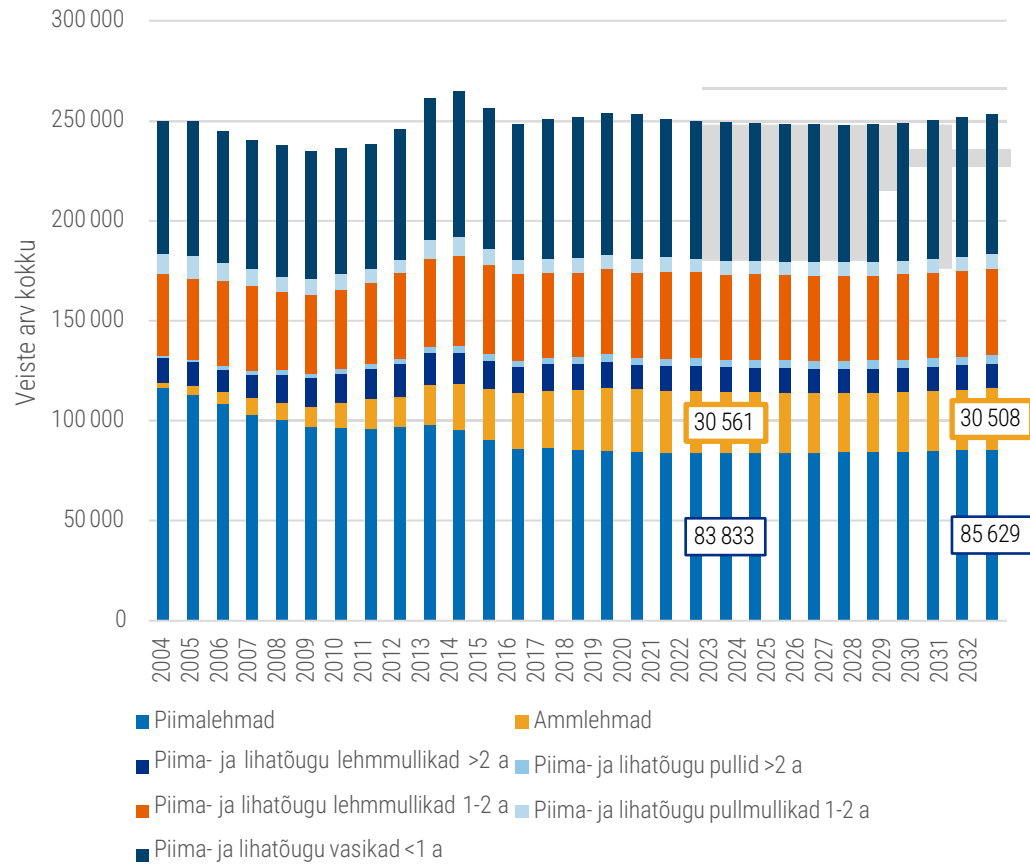
Eesti päritolu eksport, €/kg

Import, €/kg

Loomade arvu muutuse prognoosid kasvuhoonegaaside heite arvutustes

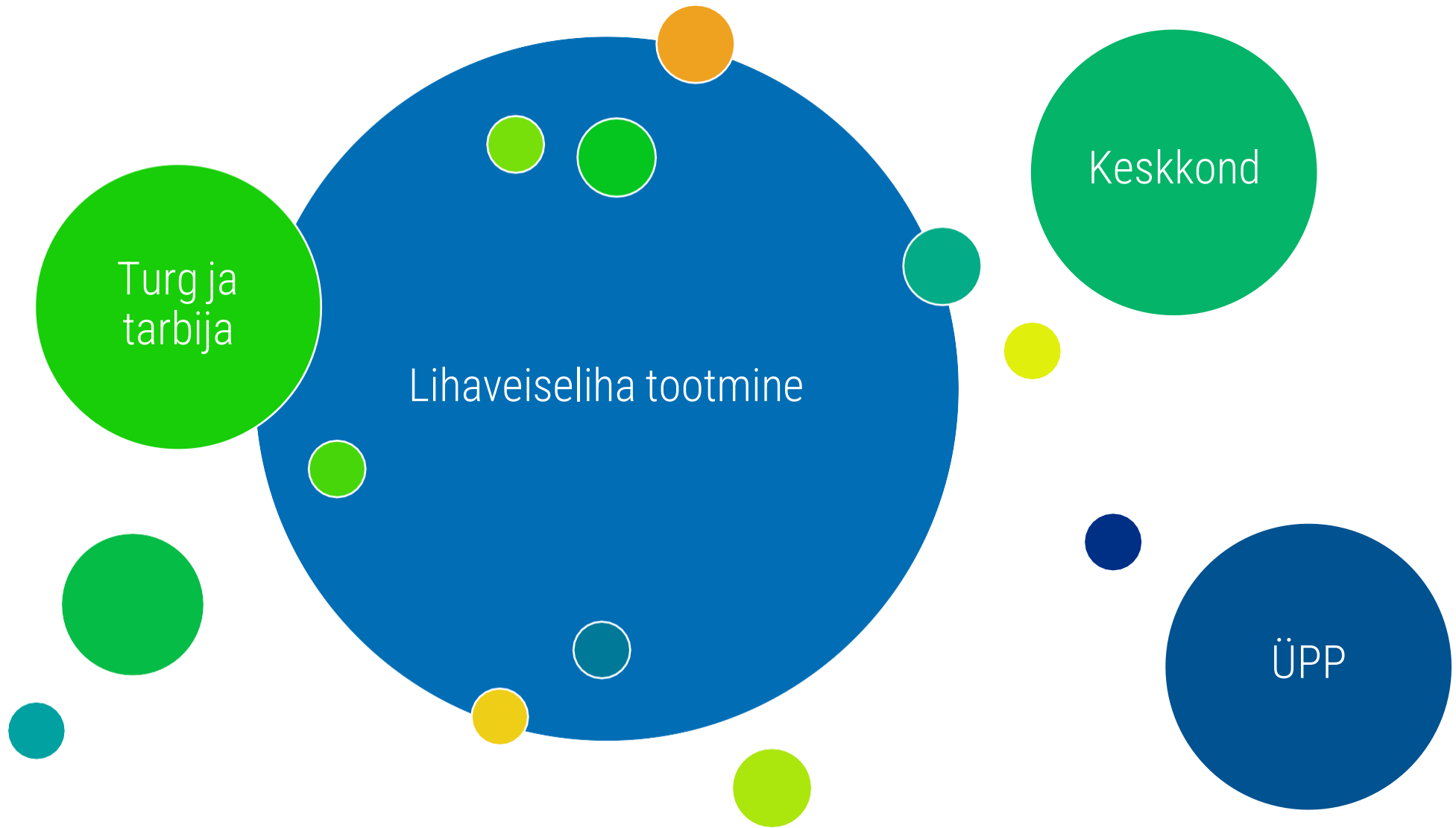

- Veiseliha kokkuostuhind langeb aastaks 2032
- Ammlehmade arv jääb stabiilseks
- Poliitika fookuses kasvuhoonegaaside (KHG) heitkoguste vähendamine ja kliimaneutraalsuse saavutamise, elurikkuse hoidmine ja suurendamine

ÜPP sekkumised

- Pindalapõhised ja seotud toetus ammlemmale
- Erakorraline toetus
- Investeeringutoetused
- Tunnustatud tootjaorganisatsioonide arendamise toetamine
- Liidu ja riiklike kvaliteedikavade rakendamise toetamine

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

